

[Preben Møller Hansen]

imod. Det er styrkelsen af kontrollen, herunder også revisionen. Men Fælles Kurs er ikke helt vild i varmen med disse forslag. Det er udmærket, at man laver nogle forslag, ingen tvivl om det, idet netop de institutioner, som disse lovforslag omtaler, udgør den kapitalkoncentration, der udnytter den almindelige borger i hverdagen. Det er her, man har ophobet milliardformuer, der efter vor bedste overbevisning tilhører ganske almindelige borgere i dette land.

Efter vores principielle opfattelse burde denne lovgivning slet ikke finde sted. Man burde snarere fjerne retten til at spekulere i andre mennesker. Det ville være betydelig bedre. Vi har jo oplevet nu i de senere år – og det er formentlig det, der er årsag til lovforslagene – hvordan først Kreditbanken, derefter Kronebanken, så 6. Juli Banken og nu C & G Banken er gået konkurs – med det resultat, at mennesker, der har sat deres penge ind i disse pengeinstitutter, har mistet deres tilgodehavender. Her mener vi at vi har et klart billede af finansspekulanter, der spekulerer i folks godtroenhed, og derfor burde man nedlægge denne mulighed og i stedet lade det overgå til statslig regi.

Vi mener, at staten udmærket kunne overtage pengeinstitutternes roller, således at borgerne i dette land altid var sikret retten til at få udbetalt de penge, de har opsparet, eventuelt til køb af hus eller andet, måske også til deres pension.

Under alle omstændigheder føler vi det ejendommeligt, at SF helhjertet kan gå ind for, at man her cementerer kapitalens magt over vælgerbefolkningen, over borgerne her i landet, men det er rart at vide. Det havde været bedre, om SF sammen med Fælles Kurs havde sat ind på, at man fjernede pengeinstitutternes, disse private firmaers, ret til at spekulere i menneskene i vort land.

Men nuvel, det er rigtigt, som det blev sagt fra SF's side, at der er nogle incitamenter, som styrker kontrollen og øger muligheden for at kontrollere disse firmaer, men det har man jo sagt så tit. Da man i sin tid ændrede aktieselskabsloven og sikrede, at der kom medarbejderrepræsentanter og også folkevalgte i bestyrelserne, var det nøjagtig den samme argumentation, man anvendte: Det var, for at borgerne skulle have kontrol med, hvad der foregår. Men siden da er der tre banker, der er gået på

røven, og det har betydet, at folk har mistet deres penge, så det har ikke hjulpet noget som helst.

Jeg vil kun håbe, at denne lovgivning vil hjælpe; andet skal jeg ikke sige. Jeg havde vist nogle giftige bemærkninger til hr. Erling Olsen, men dem skal jeg sgu lade være i denne sag.

Industriministeren (Nils Wilhjelmsen):

Jeg vil gerne sige tak til ordførerne for den overvejende positive tilkendegivelse, der er kommet fra de forskellige politiske partier om de tre lovforslag, som jeg har fremsat på regeringens vegne.

Det spørgsmål, som vel har optaget ordførerne mere end noget andet, er spørgsmålet om sparekassernes mulighed for overgang til at være aktieselskaber – hvad enten de nu skal hedde sparebanker eller ej, hvad den socialdemokratiske ordfører, hr. Erling Olsen, var inde på; det skal jeg lade stå åbent.

Men det er jo heller ikke det, som er det væsentlige. Det, som er substansen i det, er jo spørgsmålet: Hvad er det, der sker her, og hvordan skal man se på dette? Her vil jeg gerne henviser til en minikronik, som Danmarks Sparekasseforenings formand, direktør Lars Eskesen, har skrevet i Erhvervsbladet den 24. november 1987, og som jeg kort skal citere fra:

»Vort kundedemokrati vil – hvor garanter i dag på lokale møder vælger medlemmerne af sparekassernes repræsentantskab – kunne videreføres helt uændret, med den ene forskel, at garantierne bytter deres garantibevis ud med en aktie.« – Således som det fremgår af lovforslaget. – »De mange garanter –« – og her bedes man bemærke, hvad det nu drejer sig om i talstørrelser – »eksempelvis i den næststørste sparekasse, Bikuben, ca. 170.000, hvoraf næsten 40 pct. deltager i valghandlingen – vil umiddelbart sikre den brede spredning af aktierne, og et vedtægtsfastlagt system med stemmebegrænsning og begrænsninger på den andel, den enkelte aktionær kan eje af den samlede kapital, vil sikre sparekasserne mod dominans af uønskede enkeltinteresser.«

Op direktør Lars Eskesen fortsætter: »Det er en helt enig sparekasseverden, der står bag ønsket om« – altså en helt enig sparekasseverden – »at de sparekasser, der måtte ønske det og har et behov herfor, kan blive aktieselskaber og dermed se deres overlevelse og position på ka-